

สรุปการให้ความเห็น
ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรม
ณ ห้องประชุมอดิทธาภิรมย์ โรงแรมเซนทรา บาย เซ็นทรา
ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร
เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๑๔:๐๐ น. เป็นต้นไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรวิทย์ ไวยวุฒิ ผู้อำนวยการกองสารพันธุกรรม นำเสนอ

ที่มา หลักการและเหตุผล การดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านมา การเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ และการศึกษาในแง่มุมของสิทธิมนุษยชน รวมถึงประเด็นที่ขอรับฟังความคิดเห็น ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ เรื่องอำนาจหน้าที่การเก็บสารพันธุกรรม นอกเหนือจากการให้อำนาจพนักงานสอบสวนในการเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรมตามร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ แล้วนั้น ควรให้อำนาจในการเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรมแก่นักนิติวิทยาศาสตร์ด้วยหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่ ๒ เรื่องการเก็บรักษาและการทำลายข้อมูลสารพันธุกรรม ในร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ควรระบุหลักเกณฑ์การเก็บรักษาหรือทำลายข้อมูลสารพันธุกรรมจากฐานข้อมูลในวัตถุประสงค์ต่างๆ ให้ชัดเจน หรือไม่ควรระบุให้มีการทำลายข้อมูลสารพันธุกรรมในฐานข้อมูลสารพันธุกรรม

ประเด็นที่ ๓ ฐานความผิดและเงื่อนไขที่รัฐมีอำนาจจัดเก็บสารพันธุกรรมจากร่างกายของบุคคล ในร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ควรระบุให้มีการจัดเก็บสารพันธุกรรมในทุกฐานความผิด หรือจัดเก็บเฉพาะบางฐานความผิด ถ้าควรให้จัดเก็บเฉพาะฐานความผิด ฐานความผิดนั้น ควรเป็นความผิดฐานใดบ้าง

ประเด็นที่ ๔ การควบคุมมาตรฐานการตรวจสอบดีเอ็นเอ ในร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ควรมีบทบัญญัติควบคุมมาตรฐานการตรวจสอบสารพันธุกรรมเพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูลสารพันธุกรรมหรือไม่ อย่างไร (ปัจจุบันห้องปฏิบัติการตรวจพิสูจน์ส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC ๑๗๐๒๕ แล้ว)

จากนั้น ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยสรุปได้ดังนี้

(คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ ที่ปรึกษาสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับกรให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ให้ความเห็นว่า

ควรผลักดันให้ประเทศไทยมีกฎหมายในการจัดเก็บสารพันธุกรรม การทำลายฐานข้อมูลในทุกประเทศจะทำลายข้อมูลอาชญากรรม ส่วนข้อมูลบุคคลนิรนามและพิสูจน์สัญชาติจะไม่มีการทำลาย ซึ่งในต่างประเทศมีกรรมการจัดตั้งโดยคู่วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้สารพันธุกรรมมีประโยชน์สูงสุด
๒. เพื่อให้สังคมมีความตระหนักในเรื่องนี้
๓. มีการพัฒนา เทคโนโลยี รองรับพัฒนาการเรื่องนี้
๔. ควบคุม กำกับ จริยธรรม เพื่อให้การใช้สารพันธุกรรมมีประสิทธิภาพ จะต้องทำให้สารพันธุกรรมนำมาใช้แล้วเกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของใครคนใดคนหนึ่ง
๕. การปฏิรูปของตำรวจจะขอให้การจัดเก็บสารพันธุกรรมโดยไม่ต้องยินยอม ในการตรวจ alcohol โดยไม่ต้องยินยอม ซึ่งปัจจุบันการเก็บสารพันธุกรรมไม่ใช่การเจาะเลือดอย่างเดียว

รองศาสตราจารย์ ดร.บุษบา ฤกษ์อำนวยโชค หัวหน้าห้องปฏิบัติการมนุษย์พันธุศาสตร์ ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ให้ความเห็นว่า

๑. เรื่องการจัดทำร่าง พ.ร.บ. การจัดเก็บสารพันธุกรรม มีรายละเอียดค่อนข้างเยอะและแต่ละรายละเอียดค่อนข้างละเอียดอ่อน หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็น ซึ่งใน Specimen Lab ไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับคดีอาญาโดยตรง
๒. ให้ความคิดเห็นตรงกันกับพลตำรวจตรีปรีดี พงศ์เศรษฐสันต์ ควรประชุมหารือกันใหม่เพื่อจัดทำร่างเพื่อให้เกิดความละเอียดรอบคอบ

นางสาวจิตติมา โชติวรานนท์ นักนิติวิทยาศาสตร์ ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ให้ความเห็นว่า

ในร่าง พ.ร.บ. สารพันธุกรรม ควรแบ่งฐานข้อมูลเป็นหลายๆ ประเภท เช่น ฐานข้อมูลบุคคลสูญหาย ฐานข้อมูลคดีอาชญากรรม เป็นต้น และควรมีการอบรม หรือประชุม เพื่อหามติ ของผู้ที่มีสิทธิในการลงผลข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้

ว่าที่ร้อยโทประเวช รุ่งเจริญทอง อัยการเชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานอัยการสูงสุด ให้ความเห็นว่า

๑. การให้อำนาจหน้าที่แก่นักนิติวิทยาศาสตร์ ในการจัดเก็บสารพันธุกรรม มาตรา ๑๑๓/๑ ๑๓๑/๑ ซึ่งไม่ได้บัญญัติให้อำนาจนักนิติวิทยาศาสตร์ แต่ให้อำนาจแก่พนักงานสอบสวน ในวรรค ๒ และตัวอย่างสารพันธุกรรม ตัวอย่างเช่น เลือด เนื้อเยื่อ เส้นผม เส้นขน อุจจาระ และอื่นๆ ในร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่ที่จะร่างเขียนไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม ซึ่งอยากจะให้บัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องต้องกัน (ซึ่งจะใช้ส่งฟ้องคดี โดยที่พนักงานสอบสวนไม่ได้ตรวจพิสูจน์ให้หน่วยงานสถาบันนิติวิทยาศาสตร์, ตำรวจ, นิติเวช และพิสูจน์หลักฐาน ในการจัดทำร่าง พ.ร.บ. เพื่อให้การทำงานของนักนิติวิทยาศาสตร์ หรือใช้เพื่ออะไร)

- หลักการเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในคดี ในการที่จะควบคุมการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิด อยากระหว่างให้สอดคล้อง
 - หลักเกณฑ์การเก็บรักษาฐานข้อมูลและการทำลายฐานข้อมูล ตาม ป.วิอาญา มาตรา ๑๓๑/๑ วรรค ๒ (เรื่องบทลงโทษ)
๒. การสอบสวนพยานเด็ก เรื่องอายุ จำคุกอย่างสูงไม่เกิน ๓ ปี แต่ถ้าเป็นผู้เสียหายและผู้ที่เกี่ยวข้อง ประสงค์ให้พนักงานสอบสวนให้ตรวจเพิ่มเติม
 ๓. มาตรา ๑๐ ปัญหา คือ อัยการสั่งไม่ฟ้อง ไม่ใช่ไม่ผิด บางครั้งผู้เสียหายกลับคำให้การ, ไม่ยอมมาให้การ, พยานกลับคำแต่สารพันธุกรรมของเค้าสามารถนำไปใช้ในคดีอื่นๆ ได้ ตัวอย่างเช่น ศาลยกฟ้อง พยานที่เบิกต่อพนักงานสอบสวนมาถึงอัยการถูกข่มขู่แล้วทำให้ไม่สามารถให้การต่อศาล ศาลต้องยกฟ้อง ผู้เสียหายไม่มาศาล สารพันธุกรรมก็ใช้ในคดีอื่น
 ๔. ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายจัดเก็บสารพันธุกรรม จะทำให้เกิดปัญหาในกรณีที่ผู้ถูกจับกุมไม่ยินยอมให้เก็บสารพันธุกรรม แต่ถ้ามีกฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บสารพันธุกรรมก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ครอบคลุมในทุกภาคส่วน

พันตำรวจเอกหญิงสุเจตนา โสทธิพันธุ์ รอง ผบก.สฝจ. สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ให้ความเห็นว่า

๑. โดยหลักการมีเจตนาทำให้รักษาสีของทุกอย่างทั้งผู้ที่ถูกเก็บและผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่กระบวนการก่อนเข้าคุกจนถึงการเข้าเก็บสารพันธุกรรมรวมถึงอำนาจของพนักงานสอบสวน แต่ปัญหาเป็นเรื่องการเก็บฐานข้อมูลราชทัณฑ์ ดูจาก พ.ร.บ. ได้ให้อำนาจราชทัณฑ์ในการจัดเก็บ
๒. วัตถุประสงค์ของการมีฐานข้อมูลของแต่ละที่จะแตกต่างกัน ในมาตรา ๑๐ ของร่างพระราชบัญญัติสารพันธุกรรม กล่าวว่า สารพันธุกรรมเป็นของคดีไหนก็จะใช้ได้กับเฉพาะคดีนั้น นำไปใช้ในคดีอื่นไม่ได้ แต่ใน ป.วิอาญา ๗๒ ได้มีการเพิ่มโทษการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งใน พ.ร.บ. ฉบับนี้ที่ร่างขึ้น จะทำให้เกิดปัญหากับพนักงานสอบสวน ปฏิบัติงานไม่ได้ ซึ่งเห็นควรจะต้องร่าง พ.ร.บ. สารพันธุกรรมขึ้นใหม่ซึ่งต้องมีการร่างร่วมกันของหลายๆ หน่วยงานและประเด็นใหม่ ๔ ประเด็น ประเด็นที่ ๑ ถึง ๓ อยู่ใน ป.วิอาญา อยู่แล้ว

พันตำรวจเอกหญิงแววกาญจน์ ดวงขาม นักนิติวิทยาศาสตร์ (สัญญาบัตร ๔) กลุ่มงานตรวจชีววิทยาและดีเอ็นเอ กองพิสูจน์หลักฐานกลาง สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ให้ความเห็นว่า

เทคโนโลยีได้ไปไกลแล้วในเรื่องของหน่วยงานที่ครอบครองฐานข้อมูลสารพันธุกรรมเมื่อส่งให้ฐานข้อมูลหลักแล้วให้ลบข้อมูลสารพันธุกรรมทิ้ง ขอให้ยกเลิกในส่วนนี้

พลตำรวจตรีปรีดี พงศ์เศรษฐสันต์ ให้ความเห็นว่า

✓ เห็นควรให้มีการร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ขึ้นมาใหม่ และให้ทั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องร่าง พ.ร.บ. ร่วมกัน

พันตำรวจโทสุชล เลิศปรีชา ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๑ ให้ความเห็นว่า

✓ เห็นควรให้มีการร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ใหม่

ภาคประชาชน ประธานยุติธรรมเขตดอนเมือง

ร่าง พ.ร.บ. ยังไม่ครอบคลุม ยังขาดในส่วนของภาคประชาชน ในเรื่องของสิทธิความเป็นมนุษย์ ข้อมูลส่วนบุคคล ให้คงไว้

พันตำรวจโทไพศิษฎ์ สังคหะพงศ์ รองผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ให้ความเห็นว่า

การจัดเก็บสารพันธุกรรม จัดเป็น ๓ ส่วน คือ

๑. เก็บโดยได้รับความยินยอม (สัญชาติ, สายเลือด)
๒. การเก็บเพื่อเป็นพยานหลักฐานในคดี
๓. การเก็บดีเอ็นเอเพื่อประโยชน์อย่างอื่น ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และร่าง พ.ร.บ. ควรร่วมกันในทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ยังมีผู้แสดงความคิดเห็นตามเอกสารประเด็นที่ขอรับฟังความคิดเห็นต่อการเสนอร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรม พ.ศ. จำนวน ๑๐ ราย ดังต่อไปนี้

สรุปการให้ความเห็นร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรม
จากแบบสำรวจบนเอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๔ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ เรื่องอำนาจหน้าที่การจัดเก็บสารพันธุกรรม

นอกเหนือจากการให้อำนาจพนักงานสอบสวนในการเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรมตามร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ แล้วนั้น ควรให้อำนาจในการเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรมแก่นักนิติวิทยาศาสตร์ด้วยหรือไม่อย่างไร

ความเห็นที่-๐๐๑ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

โดยที่พนักงานสอบสวนจะมีทบทวนตาม ป.อาญาที่กำหนดความผิดต่อตำแหน่งในการยุติธรรม แต่นักนิติวิทยาศาสตร์ยังไม่มีมติเห็นว่าเป็นตำแหน่งในการยุติธรรมหรือไม่ ประกอบกับในทางวิชาชีพของทั้งสองวิชาชีพก็มีความแตกต่างกัน จึงยังไม่เห็นด้วยที่จะให้อำนาจแก่นักนิติวิทยาศาสตร์ด้วย

ความเห็นที่-๐๐๒ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

ไม่เห็นควรให้นักนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจในการเก็บสารพันธุกรรมในกรณีอื่น ยกเว้นแต่เป็นกรณีที่เจ้าของพันธุกรรมยินยอมโดยทราบว่านำไปจัดเก็บในฐานะข้อมูลพันธุกรรมหรือวัตถุประสงค์อื่นใดเป็นการเฉพาะเนื่องจากมิใช่อำนาจตามกฎหมาย และหากกฎหมายให้อำนาจจะต้องควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของนักนิติวิทยาศาสตร์โดยการกำหนดบทกำหนดโทษกรณีมีการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ

ความเห็นที่-๐๐๓ นางสาวพรรณพิไล ไวยวรรณ (นิติกรชำนาญการ สนง.ปปส.)

เห็นสมควรเป็นอย่างยิ่ง ให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจะดีกว่าไหม นอกจาก...

ความเห็นที่-๐๐๔ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

ไม่ได้ให้ความเห็นไว้

ความเห็นที่-๐๐๕ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (พฤกษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

เห็นควรให้สารพันธุกรรมแก่นักนิติวิทยาศาสตร์ เนื่องจากนักนิติวิทยาศาสตร์จะมีความรู้เกี่ยวกับสารพันธุกรรมและจะสามารถเก็บตัวอย่างให้คงสภาพดี เพื่อให้สารพันธุกรรมยังคงสภาพที่ดีเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ความเห็นที่-๐๐๖ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๓)

ควรให้อำนาจนักวิทยาศาสตร์เก็บตัวอย่างสารพันธุกรรมได้ในกรณีทำงานวิจัยหรือกรณีได้รับสั่งการจากผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่ หรือจากคณะกรรมการฯ หรือตามศาลสั่ง (เช่น ตรวจความสัมพันธ์ในครอบครัว)

ความเห็นที่-๐๐๗ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (สนง.ปปท.)

เห็นว่าการจัดเก็บสารพันธุกรรมนอกจากพนักงานสอบสวนแล้วควรให้อำนาจเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

ความเห็นที่-๐๐๘ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๑๐)

ควรให้อำนาจในการเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรมแก่นักนิติวิทยาศาสตร์ด้วยเพราะจะทำให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ซึ่งในปัจจุบันการปฏิบัติงาน ซึ่งในปัจจุบันการปฏิบัติงานนักนิติวิทยาศาสตร์อาศัยอำนาจการเก็บผ่านทางพนักงานสอบสวน (ร้องขอ) ให้ทำการตรวจเก็บ

ความเห็นที่-๐๐๙ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ดร.เมธิณี รัตสาร รอง ผอ.คทศ. กรมสอบสวนคดีพิเศษ)

ให้ได้ โดยมีการกำหนดเป็นคณะทำงานภายใต้อำนาจพนักงานสอบสวน

ความเห็นที่-๐๑๐ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

หากมีอำนาจเห็นว่าการร่วมเก็บพนักงานสอบสวนในการเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม เหตุผลคือพนักงานสอบสวนมีอำนาจรวมรวบพยานหลักฐาน หากมีนักนิติวิทยาศาสตร์ร่วมเก็บก็จะสามารถเก็บได้ถูกต้องตามหลักการและถูกวิธี เพื่อไม่ให้ตัวอย่างสารพันธุกรรมเสียหาย

ประเด็นที่ ๒ เรื่องการเก็บรักษาและการทำลายข้อมูลสารพันธุกรรม

ในร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ควรระบุหลักเกณฑ์การเก็บรักษาหรือทำลายข้อมูลสารพันธุกรรมจากฐานข้อมูลในวัตถุประสงค์ต่างๆ ให้ชัดเจน หรือไม่ควรระบุให้มีการทำลายข้อมูลสารพันธุกรรมในฐานข้อมูลสารพันธุกรรม

ความเห็นที่-๐๐๑ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

หลักเกณฑ์การเก็บรักษาหรือทำลายข้อมูลสารพันธุกรรมจากฐานข้อมูลเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลค่อนข้างมาก ควรระบุหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ชัดเจน

ความเห็นที่-๐๐๒ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

ควรให้มีการลบข้อมูลสารพันธุกรรมตามหลัก The right to be forgotten

ความเห็นที่-๐๐๓ นางสาวพรรณพิไล ไวยวรรณ (นิติกรชำนาญการ สนง.ปปส.)

ต้องควรระบุเพื่อให้มีข้อมูลเพื่อไว้ใช้เป็นระเบียบที่ฐานมีการร้องขอได้...

ความเห็นที่-๐๐๔ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

เสนอหากใช้เทคโนโลยีในการ share ฐานข้อมูล เป็นไปได้หรือไม่ที่จะแบ่งตะกร้า ในการเก็บ profile ลบข้อมูลเฉพาะคดีอาชญากรรมที่จะเป็นผลลบต่อบุคคล ในอนาคต แต่หากเกิด mass disaster ฐานข้อมูลจะมีประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้

ความเห็นที่-๐๐๕ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (พฤกษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

สมควรให้ระบุหลักเกณฑ์การเก็บข้อมูลเพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการดึงข้อมูลมาใช้และควรให้ระบุหลักเกณฑ์ในการทำลายข้อมูลเพื่อป้องกันไม่ให้ข้อมูลถูกนำไปใช้ในทางมิชอบหรือข้อมูลสูญหายก่อนเวลาอันควร

ความเห็นที่-๐๐๖ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๓)

ไม่ควรมีการทำลายข้อมูลสารพันธุกรรมในทุกกรณี

ความเห็นที่-๐๐๗ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (สนง.ปปท.)

ควรระบุหลักเกณฑ์การทำลายให้ชัดเจน เช่น เจ้าของข้อมูลสารพันธุกรรม เสียชีวิต เป็นต้น

ความเห็นที่-๐๐๘ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๑๐)

ควรระบุหลักเกณฑ์การเก็บรักษาหรือทำลายข้อมูลสารพันธุกรรมจากฐานข้อมูลในวัตถุประสงค์ต่างๆ ให้ชัดเจน ตลอดจนการระบุให้มีการทำลายข้อมูลสารพันธุกรรมในฐานข้อมูลสารพันธุกรรมให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติเช่นเดียวกับการจัดเก็บข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมือผู้ต้องหาของกองทะเบียนประวัติอาชญากร

ความเห็นที่-๐๐๙ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ดร.เมธิณี รัตสาร รอง ผอ.คทศ. กรมสอบสวนคดีพิเศษ)

ไม่ควรทำลายข้อมูล แต่ควรกำหนดความลับและการบังคับใช้กฎหมายในการรักษาความปลอดภัย ฐานข้อมูลให้ชัดเจน

ความเห็นที่-๐๑๐ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

เนื่องจากการเก็บรักษาหรือทำลายเกี่ยวข้องกับสิทธิของเจ้าของข้อมูลโดยตรง จึงควรระบุให้มีการทำลายข้อมูลสารพันธุกรรม ในวัตถุประสงค์ของการเก็บให้ชัดเจน เพราะเหตุผลในการเก็บที่ต่างกันก็ย่อมต้องกำหนดหลักการทำลายที่ต่างกันด้วยตามเหตุและผล

ประเด็นที่ ๓ ฐานความผิดและเงื่อนไขที่รัฐมีอำนาจจัดเก็บสารพันธุกรรมจากร่างกายของบุคคล

ในร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ควรระบุให้มีการจัดเก็บสารพันธุกรรมในทุกฐานความผิด หรือจัดเก็บเฉพาะบางฐานความผิด ถ้าควรให้จัดเก็บเฉพาะฐานความผิด ฐานความผิดนั้น ควรเป็นความผิดฐานใดบ้าง

ความเห็นที่-๐๐๑ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

ควรจัดเก็บเฉพาะฐานความผิดที่เป็นผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมอย่างรุนแรง

ความเห็นที่-๐๐๒ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

เห็นควรจัดเก็บสำหรับทุกฐานความผิด เพราะการแบ่งแยกความสำคัญของแต่ละคดีจะเป็นไปได้ยาก แต่ระยะเริ่มแรกอาจเรียกเก็บจากคดีร้ายแรงก่อน

ความเห็นที่-๐๐๓ นางสาวพรรณพิไล ไวยวรรณ (นิติกรชำนาญการ สนง.ปปส.)

เก็บเฉพาะในสิ่งที่สำคัญ เพราะการกำหนดการใช้งบประมาณค่าใช้จ่ายพอสมควรที่ค่อนข้างยาก

ความเห็นที่-๐๐๔ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

ไม่ได้ให้ความเห็นไว้

ความเห็นที่-๐๐๕ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (พฤกษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ประเด็นนี้มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับประเด็นที่ ๑ เนื่องจากข้อมูลนั้นได้มาจากการเก็บตัวอย่างไปตรวจ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย หากร่างกฎหมายนี้ไม่ประสงค์จะขยายขอบเขตไปจนถึงขั้นตอน pre-analytic หรือ analytic แล้ว ที่มาของข้อมูลอาจจะได้มาโดยเชื่อมโยงเข้ากับหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ว่าด้วยการเก็บและตรวจวิเคราะห์สารพันธุกรรม ในกรณีที่ยังไม่มีกฎหมายอื่นดังกล่าว ในเบื้องต้น ร่างนี้อาจจะกำหนดกรณีที่สามารถสั่งให้นำเข้าข้อมูล หรือร้องขอข้อมูลที่ได้มีการตรวจพิสูจน์จากที่ต่างมาแล้วก็ได้ ทั้งนี้สมควรหาหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นว่าฐานความผิดใดที่ข้อมูลสารพันธุกรรมอาจจะมีประโยชน์ต่อการใช้งานเป็นฐานข้อมูลต่อไป ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ว่า อาจจะได้มาจากสถิติอาชญากรรม เป็นต้น

ความเห็นที่-๐๐๖ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๓)

ควรจัดเก็บสารพันธุกรรมในทุกฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

ความเห็นที่-๐๐๗ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (สนง.ปปท.)

ควรเก็บทุกฐานความผิด เพราะจะเป็นประโยชน์กรณีกระทำความผิดซ้ำ หรือความผิดเกี่ยวเนื่องต่อไปได้

ความเห็นที่-๐๐๘ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๑๐)

ควรจัดเก็บสารพันธุกรรมในทุกฐานความผิด ยกเว้นความผิดหุโทษ เพราะเป็นความผิดเล็กน้อยๆ

ความเห็นที่-๐๐๙ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ดร.เมธิณี รัตสาร รอง ผอ.คทศ. กรมสอบสวนคดีพิเศษ)

ควรเก็บเฉพาะบางฐานความผิด

ความเห็นที่-๐๑๐ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

ควรระบุเฉพาะบางฐานความผิดที่จะต้องใช้อุปกรณ์สารพันธุกรรมในการพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดี เช่น ความผิดต่อชีวิต ความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นต้น หรือในคดีที่มีอัตราโทษสูง

ประเด็นที่ ๕ การควบคุมมาตรฐานการตรวจสอบดีเอ็นเอ

ในร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ควรมีบทบัญญัติควบคุมมาตรฐานการตรวจสอบสารพันธุกรรมเพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูลสารพันธุกรรมหรือไม่อย่างไร (ปัจจุบันห้องปฏิบัติการตรวจพิสูจน์ส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC๑๗๐๒๕ แล้ว)

ความเห็นที่-๐๐๑ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

มาตรฐานการตรวจสอบสารพันธุกรรมอาจเปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการขององค์ความรู้และเทคโนโลยี การกำหนดให้เป็นบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจทำให้การควบคุมมาตรฐานค่อนข้างแข็งแกร่งเกินไป กรณีนี้อาจกำหนดให้ออกเป็นกฤษฎีกาลำดับรอง ซึ่งสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ง่ายกว่า

ความเห็นที่-๐๐๒ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

ควรมีการกำหนดมาตรฐานเป็นกฎหมายลำดับรอง เนื่องจากมาตรฐานอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ซึ่งจะทำให้ทันต่อเหตุการณ์หากจะปรับแก้กฎหมายลำดับรอง

ความเห็นที่-๐๐๓ นางสาวพรรณพิไล ไวยวรรณ (นิติกรชำนาญการ สนง.ปปส.)

ควร เพื่อความเป็น Standard และมีการรับรองเป็นสากล ทำเป็นระเบียบสามารถใช้อ้างอิงได้ตามหลักการที่เป็นวิทยาศาสตร์

ความเห็นที่-๐๐๔ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

นอกเหนือจากมาตรฐานห้องปฏิบัติการ (ISO) แล้วการแปลผล Interpretation ที่เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง / ทิศทางเดียวกัน เป็นส่วนประกอบสำคัญในการลงข้อมูลในฐานพันธุกรรม (Criteria ในการแปลผล) เช่น mix profile, partial profile ควรมี retraining หรือประชุมหารือ อบรม ผู้ที่มีสิทธิในการลง profile

ความเห็นที่-๐๐๕ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (พฤกษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

การกำหนดลักษณะที่มาของข้อมูลที่ต้องได้รับการตรวจวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการที่น่าเชื่อถือ นั้น เป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ แต่ต้องคำนึงด้วยว่า มีห้องปฏิบัติการทางนิติวิทยาศาสตร์จำนวนไม่น้อยที่รับตรวจสอบ พันธุกรรมโดยหน้าที่ตามกฎหมายแต่ยังไม่ผ่านหรือไม่เคยขอการรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการ อย่างไรก็ตาม การกำหนดมาตรฐานการนำเข้าข้อมูล สามารถกำหนดลักษณะและขอบเขตที่ตรวจได้ว่า ต้องการเพียงใด ทั้งนี้ หากยาคำนี้ถึงมาตรฐานความถูกต้องของข้อมูลที่นำเข้า หรือแม้ว่าข้อมูลนั้นจะนำเข้ามาอย่างมีความ น่าเชื่อถือ แต่ในกรณีที่การตรวจวิเคราะห์ไม่ครบถ้วนจากประสิทธิภาพของวิธีตรวจหรือปัจจัยอะไรก็ตาม เมื่อ ภายหลังสามารถพัฒนาจนแก้ไขปัญหาลงข้อบกพร่องดังกล่าวได้และต้องการตรวจวิเคราะห์ซ้ำ ก็อาจจะต้อง คิดถึงการสร้าง repository center ตามที่กล่าวไว้ในประเด็นที่ ๑ ด้วย

ความเห็นที่-๐๐๖ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๓)

๑) จะต้องเป็นห้องปฏิบัติการฯของหน่วยงานราชการ

๒) ไม่จำเป็นต้องได้ ISO แต่ต้องมีการตรวจรับรอง (InterLab) ระหว่างศูนย์ฯที่อยู่ในสมาคมฯ

ความเห็นที่-๐๐๗ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (สนง.ปพท.)

ควรมีการควบคุมมาตรฐานการตรวจสอบสารพันธุกรรมให้ชัดเจน โดยเทียบเคียงกับประเทศสิงคโปร์ เกาหลีใต้ หรือเวียดนาม

ความเห็นที่-๐๐๘ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๑๐)

ควรมีบทบัญญัติควบคุมมาตรฐานการตรวจสอบสารพันธุกรรม เพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูลสาร พันธุกรรม เพื่อจะได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ความเห็นที่-๐๐๙ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น (ดร.เมธิณี รัตสาร รอง ผอ.คทศ. กรมสอบสวนคดีพิเศษ)

ควรเป็นการรับรองมาตรฐานในด้านการบังคับใช้กฎหมายร่วมด้วย

ความเห็นที่-๐๑๐ ไม่ระบุชื่อผู้ให้ความเห็น

เพื่อให้มีมาตรฐานเป็นแนวเดียวกัน เห็นควรมีบทบัญญัติควบคุมมาตรฐานการตรวจสอบสาร พันธุกรรม เพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูลสารพันธุกรรม